

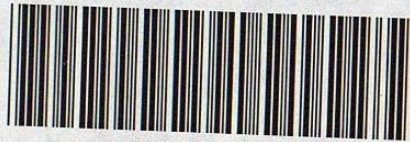
DEVOTI.
INSTITUTION
CANONICARUM

3

BX1935
D4
v. 3
1854

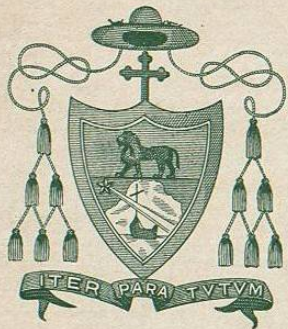
001651

1080016090

JOSÉ RAMON DE LA PEÑA

EX LIBRIS
HEMETHERII VALVERDE TELLEZ
Episcopi Leonensis

INSTITUTIONUM

CANONICARUM.

JOANNIS DEVOTI

ANANIENSIS EPISCOPI

INSTITUTIONUM CANONICARUM

LIBRI IV

A CL. AUCTORE EXPOLITI ET ADDITIONIBUS DITATI.

NOVISSIMA EDITIO

cui supplementa ac notationes, de iis maxime, quæ ad Hispanicæ Ecclesiæ disciplinam spectant, inseruit

DOCT. CAROLUS RAYMUNDUS FORT.

MUNICIPALITATIS

Quid adhuc quæris examen, quod apud Sedem Apostolicam factum est?—S. Augustinus *Oper. imperf. contra Julianum lib. 2 opp. tom 10 col. 993 ed. Maurin. Venet. 1733.*

TOMUS III.

UNIVERSIDAD AUTÓNOMA DE NUEVO LEÓN
Biblioteca Valverde y Torres
Biblioteca Universitaria

MATRITI: 1854:

Apud Joseph. C. Peña.

44428

BX1935

D4

v. 3

1854

JOANNIS DEVOTI

ANANIENSIS EPISCOPI

INSTITUTIONUM CANONICARUM

LIBRI IV

A CL. AUCTORE EXPOLITI ET ADDITIONIBUS DITATI

NOVISSIMA EDITIO

AN ANNIENSIS EPISCOPI JOANNIS DEVOTI INSTITUTIONUM CANONICARUM LIBRI IV A CL. AUCTORE EXPOLITI ET ADDITIONIBUS DITATI NOVISSIMA EDITIO

DOCT. CAROLUS RAYMUNDUS FORT.

FONDO ELETTERIO VALVERDE Y TELLEZ

44488

MATRITTE 1854 Apud Joseph. C. Kell.

PIO SEXTO

P. O. M.

JOANNES, EPISCOPUS ANANIENSIS,

FELICITATEM.

MAGNA, ac singularis est, quod Tu plane nosti, PIE PONTIFEX OPTIME MAXIME, Canonici Juris præstantia, non solum in regulis, quæ honesta imperant, prohibentque contraria, sed etiam in ordine, et ratione judiciorum, in quibus jus suum unicuique redditur. Cum enim Jus civile sæpe misera, attenuataque diligentia, sæpe inanitate verborum, et formularum, aut longa, implexaque methodos spinosiora peperisset, laqueisque pene inextricabilibus litigantes irretisset; Jus Canonicum, omnibus amputatis tricis, et ambagibus, iisque patefactis, et illustratis, quæ involuta, obscuraque erant, judiciorum methodum dedit aptam, concinnam, sobriam, cui nihil deesset, neque ali-

007851

quid redundaret, quod esset ad hominum usum, communemque intelligentiam accomodatum. Quo factum est, ut jam antiquata methodo judiciorum, quam Jus civile proposuerat, ubique fere invaluerit ratio illa judiciorum à Jure Canonico constituta; quod sane fecerunt non tantum ii, qui cum Tua ac veritatis Cathedra cohærent, sed etiam qui ab ea disjuncti, ac dissociati sunt.

Hanc ego partem Juris Canonici, quæ ad judicia pertinet, complexus sum tertio hoc Institutionum libro, qui nunc iterum in amplissimo Tuo nomine divulgatur. Nam tibi primum, Tibi item alterum obtuli earumdem Institutionum librum; nunc tertium offero; deinceps offeram et quartum (vide quo progrediar, Tua fretus humanitate, ac facilitate animi incredibili, planeque singulari, ut offerre audeam confidenter, quod offerre exquisiti beneficii habendum loco est); offeram, inquam, et quartum, quem brevi me in lucem emissurum spero. Erit autem quartus liber de judiciis criminalibus; tertius hic civilia judicia complectitur. Equidem eorum ordinem, rationemque explicavi, qualis à Jure Canonico constituta est, et qualis in Foro viget; indicavi ea, in quibus Jus Canonicum à civili discrepat, itemque ea, quæ nunc obsoleverunt; aliquas etiam illustravi civiles leges, quas enucleatius explicandas putavi, quasque in primis à proposito, et materiam suscepti operis pertinere animadverti. Non enim (quod Te, omni doctrina præstantem, OPTIME, SAPIENTISSIMEQUE PONTIFEX, minime fallit) recte cognosci res Canonica, et percipi potest, nisi quis omnes habeat Juris Civilis notos, et tractatos locos; nec qui tantum artis præcepta perceperunt, quicquam sine fori usu, et exercitatione consequi possunt; ut proinde mihi neque rem ipsam, neque suas vires satis æstimasse videantur, qui scribunt Institutiones Juris Canonici, cum semper procul fuerint à pulvere, et acie forensi, neque unquam Jus civile didicerint.

Initium hujus libri feci titulum de judiciaria Ecclesiæ potestate; in quo quidem titulo paulo longiorem me esse oportere existimavi, ut satisfacerem ratiunculis quorundam, qui cum Du-Pinio, Bodino, Fevretio, Giannonio, Van-Espenio, ceterisque similibus, antiquissima ætate Ecclesiam vera judicia, qualia nobis sunt, exercuisse inficiantur. Ego do, et concedo libenter, ab Ecclesiæ judiciis abfuisse captiones illas, ambagesque forenses, quas civiles leges invenerant; sed in his profecto vis, et natura judicii nequaquam inest. Ecclesia sine illis laqueis, et involuero solemnitatum, ac formularum, celeriter judicia expediebat, audito actore, et reo, utriusque expensis probationibus, lata demum absolutionis, aut condemnationis sententia, cui litigantes vel inviti parere cogebantur. An hoc verum judicium est; an non in iudice, qui imperio utitur in repugnantes, vera potestas, et jurisdictio? Titulum etiam de Appellationibus paulo longius producendum putavi, ut jus earum in Primatu, quem à Deo accepisti, penitus insitum, et affixum, adversus invidos vituperatores Sedis Apostolicæ, vindicarem. Qua in re mihi maximæ agendæ, et habendæ sunt gratiæ Cl. Viro, quito tam hanc tractationem de Appellationibus ad Sedem Apostolicam, quam literis mandavi hoc tertio Institutionum libro, in Germania Typis evulgavit (*), ut refelleret Scriptorem quemdam Historiæ appellationum in tribunalibus Ecclesiasticis, qui jura certissima Sedis Apostolicæ audacter, et imperite in discrimen revocaverat. Fecit id quidem ille gratia, et benevolentia in me sua, non merito aliquo meo, ut tenues labores tam gravi, tamque exquisito judi-

(*) Edita est hæc tractatio in Germania anno 1789 cum titulo: *De Appellationibus in ecclesiasticis tribunalibus genuinum systema, compendiose excerptum ex pretiosissimo quodam opere non ita pridem vulgato, quo retunditur cacæthes noviti Auctoris Historiæ appellationum in Tribunalibus Ecclesiasticis, pro dilucidatione articuli 22 Congressus Emsensis, nuper Bonnensibus typis, Francoforti nomine ementito, editæ.*

eo comprobaret; sed ego in illo majorum vigiliarum opere, quo complectar, si vita, viresque suppetant, rem Canonicam universam, totum hoc argumentum, plenius, et uberius explicabo. Interim his Institutionibus ea collegi, quæ præsertim bene cognita, et comperta esse oportere existimavi, atque in iis paulo longiori sum usus oratione, ut mature discant adolescentes jura Ecclesiæ, ejusque Capituli Romani Pontificis, cunctisque instructi præsiidiis in ipso ingressu studiorum suorum, pro iis propugnare viriliter assuescant; quod me efficere non posse intellexi, si june, et exiliter de his rebus disputarem. Eadem hæc causa est, propter quam superioribus quoque libris locos quosdam Juris Canonici plenius, et uberius pertractandos existimavi; sed caute tamen in notas conjeci quidquid Institutionum sobrietati non satis apte congruere videbatur. Ipsa hac methodo, et ratione Petrus Leopoldus Guadagnius, qui non multis ab hinc annis cessit à vita, Juris civiles institutiones tradidit, quas utinam absolvisset! nihil jam esset amplius, quod in hoc genere desideraremus.

Hoc mihi unum optandum maxime restat, idque à Tua præclara, et excellenti natura magnopere expetendum est, ut quemadmodum eo me hactenus honore dignatus es, ut labores meos non improbares, ita pari bonitate, benignitate, clementia, tertium huic accipias librum, quem iterum valde auctum, et amplificatum, in lucem emitto. Judicium Tuum, non tantum quod es Summus Pontifex, sed quod talis es Pontifex, qualem Te omnes admirantur, tantum, ac tam præclarum est, ut majus, atque præclarius esse non possit. Ac Tu quidem nunc, etiam in maximis occupationibus, quibus distensus es, atque in hac excelsa, cœloque proxima Dignitate, fere quotidie refers animum ad studia literarum, et in illa Tua optimis referta libris Bibliotheca versaris, et scribis literas, præsertim cum res Ecclesiæ postulant, quas equidem legens (legi autem sæpius, eæque

mihi in his Institutionibus magno adjumento fuerunt), mihi videor audire loquentes Leonem, et Gregorium Magnos, quorum ut pietatem in Deum, ita doctrinam, atque sapientiam imitaris. Itaque hoc perpetuo Tuo vitæ instituto effecisti, ut omnes intelligerent, quam scienter, egregie, perite, simul et illa optima studia exerceas, et populis imperes, et Ecclesiam modereris. Quarum quidem rerum omnium ubique sunt monumenta, non impressa leviter ad exigui prædicationem temporis, sed fixa ad memoriam hominum sempiternam. Ea qui intuentur (intuentur autem, et admirantur omnes), maximas agunt habentque gratias immortalis, ac præpotenti Deo, qui tam bene Ecclesiæ suæ, humanoque generi consuluit, cum in hac rerum perturbatione, Te, PIE SEXTE, Vicarium inter homines constituit, ut malis omnibus Tua in Se ipsum fides, consilium, fortitudo, constantia mederetur. His porro armis, non illis, quæ sunt, vastitatis, cædisque sociæ, Transalpinum illud malum, quod jam undique serpebat, propulsasti, et amorem auxisti populorum, quos imperio regis, atque admirationem Orbis Terrarum universi. Sed ut hoc placuit Deo, quo volente, aut saltem permittente, geruntur ea, quorum nostrum non est scrutari causas, ut nobis adversa illa evenirent, sic eidem placebit, ut Christianæ Reipublicæ dignitatem Tua virtus, et Sapientia in veterem integritatem, splendoremque restituat, nosque, à summis ærumnis, et difficultatibus ereptos, ad summam tranquillitatem, felicitatemque traducat.